

**Sprawozdanie z realizacji
Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026
za 2024 r.**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ	7
2. BUDŻET	8
3. REALIZACJA PROGRAMU	9
3. 1. Realizacja celu operacyjnego: Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym.	9
3.1.1. Prowadzenie kampanii społecznych, akcji informacyjnych promujących idee rodzicielstwa zastępczego oraz szerzenie jego idei	9
3.1.2. Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	11
3.1.3. Tworzenie niezawodowych, zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	11
3.1.4. Zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez pomoc wolontariuszy	11
3.1.5. Zapewnienie opieki nad dzieckiem podczas korzystania z możliwości do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka	12
3.1.6. Zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej miejsca w żłobkach i przedszkolach poza terminem składania wniosków	12
3.1.7. Organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji rodzin zastępczych	12
3.1.8. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych	12
3.1.9. Zapewnienie rodzinom zastępczym pomocy poprzez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	13
3.1.10. Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i terapii	13
3.1.11. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy	14
3.1.12. Zapewnienie wsparcia w formie świadczeń oraz wynagrodzeń	14
3.1.13. Wsparcie obywateli Ukrainy w uzyskaniu świadczeń	16
3. 2. Realizacja celu operacyjnego: Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	16
3.2.1. Pomoc wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą w starcie w dorosłe życie	16
3.2.2. Udzielenie wsparcia usamodzielnionym wychowankom przy uzyskaniu mieszkań treningowych lub wspomagających oraz mieszkań socjalnych i komunalnych	17
3.2.3. Pomoc usamodzielnionym wychowankom w uzyskaniu zatrudnienia	17

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

3.2.4 Zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej	17
3.2.5 Zapewnienie usamodzielnionym wychowankom wsparcia koordynatorów pieczy zastępczej	18
3.2.6 Wsparcie finansowe i rzeczowe poprzez udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie.....	18
3.2.7 Wszechstronny rozwój działań wspierających proces usamodzielnienia wychowanków, w wieku od 16 do 26 roku życia z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej na terenie miasta Zielona Góra	18
3. 3. Realizacja celu operacyjnego: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.....	19
3.3.1 Podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek pomocy społecznej i kadr współpracujących	19
3.3.2 Pozyskanie specjalistów do pracy z rodzinami zastępczymi, rodzinami pomocowymi oraz pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej.....	24
PODSUMOWANIE	25
WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, DO KTÓRYCH WYSŁANO ANKIETY.....	27
WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, KTÓRZY WYPEŁNILI ANKIETY	28

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

WSTĘP

W związku z artykułem 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 49) opracowano program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2024-2026, który został ogłoszony uchwałą nr VII.109.2024 Rady Miasta Zielona Góra z 24 września 2024 r. Nadzór nad realizacją programu został powierzony Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zielonej Górze. Sprawozdanie z realizacji programu zostało opracowane na podstawie kwestionariuszy ankiet, które zostały przesłane do realizatorów i partnerów programu. Ankieta została wysłana do 36 instytucji, placówek i organizacji działających na terenie Miasta Zielona Góra. Spośród wszystkich podmiotów, które otrzymały kwestionariusz ankiety, informację zwrotną z uzupełnioną ankietą odesłało 9, w tym dane z 6 ankiet zostały wykorzystane do sporządzenia niniejszego sprawozdania, z uwagi na fakt, że pozostałe ankiety nie zawierały żadnych danych. Natomiast 4 instytucje poinformowały, iż nie realizowały działań wynikających z niniejszego programu. Wykaz podmiotów, do których skierowano ankietę oraz wykaz podmiotów, które odpowiedziały na ankietę znajduje się na końcu sprawozdania.

Według stanu na 31.12.2024 r. w pieczy zastępczej na terenie Miasta Zielona Góra umieszczonych było łącznie 340 dzieci, z czego 276 w rodzinnej pieczy zastępczej i 64 w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2024
Rodzinna piecza zastępcza	276
Instytucjonalna piecza zastępcza	64
Razem:	340

Na koniec 2024 roku w Mieście Zielona Góra w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczonych było 54 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, w tym 5 dzieci w rodzinnych domach dziecka funkcjonujących na terenie Miasta Zielona Góra.

W roku 2024 na terenie Miasta Zielona Góra funkcjonowało łącznie 170 rodzin zastępczych, z czego:

- 5 rodzin zastępczych zawodowych;
- 5 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
- 57 rodzin zastępczych niezawodowych;
- 98 rodzin zastępczych spokrewnionych;
- 5 rodzinnych domów dziecka.

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych w 2024
Zawodowa	5
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	5
Niezawodowa	57
Spokrewniona	98
Rodzinne domy dziecka	5
Razem:	170

Spośród dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, 17 przebywało w rodzinach zastępczych zawodowych, 24 w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, 65 w niezawodowych rodzinach zastępczych, 116 w spokrewnionych rodzinach zastępczych, a 54 w rodzinnych domach dziecka.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2024
Zawodowa	17
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	24
Niezawodowa	65
Spokrewniona	116
Rodzinne domy dziecka	54
Razem:	276

W roku sprawozdawczym rodzinną pieczę zastępczą opuściło łącznie 71 dzieci, z tego:

- 31 z zawodowych rodzin zastępczych;
- 10 z niezawodowych rodzin zastępczych;
- 19 z spokrewnionych rodzin zastępczych;
- 11 z rodzinnych domów dziecka.

Spośród opuszczających pieczę zastępczą, 16 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze i założyło własne gospodarstwo domowe.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Zielona Góra na dzień 31 grudnia 2024 r. przebywało 64 dzieci, tj. 59 pochodzących wyłącznie z Miasta Zielona Góra i 5 dzieci pochodzenia ukraińskiego.

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

Instytucjonalna piecza zastępcza	Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy 2024
Dzieci pochodzące z Miasta Zielona Góra	59
Dzieci pochodzenia ukraińskiego	5
Razem:	64

Instytucjonalną pieczę zastępczą opuściło w ciągu roku sprawozdawczego 17 wychowanków z tego:

- 6 wychowanków usamodzielnilo się;
- 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10 dzieci powróciło pod opiekę rodziców.

Na koniec 2024 roku na terenach innych powiatów w pieczy zastępczej umieszczonych było łącznie 63 dzieci pochodzących z Miasta Zielona Góra, z czego 15 w instytucjonalnej pieczy zastępczej i 48 w rodzinnej pieczy zastępczej.

	<i>Dzieci z Miasta Zielona Góra umieszczone na terenie innych powiatów</i>
<i>Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej</i>	48
<i>Liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej</i>	15
<i>Razem:</i>	63

Spośród dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej 20 przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 21 w niezawodowych rodzinach zastępczych, a 7 w zawodowych rodzinach zastępczych.

W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy w Mieście Zielona Góra w 3 rodzinach zastępczych przebywało 3 dzieci pochodzenia ukraińskiego, natomiast 5 dzieci pochodzenia ukraińskiego przebywało w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Zielonej Górze.

	<i>Dzieci pochodzenia ukraińskiego w pieczy zastępczej</i>
<i>Liczba dzieci pochodzenia ukraińskiego umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej</i>	3
<i>Liczba dzieci pochodzenia ukraińskiego umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej</i>	5
<i>Razem:</i>	8

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rodzina biologiczna stanowi dla dziecka najlepsze, naturalne środowisko do życia i wychowania dziecka. Natomiast w sytuacji, gdy rodzice biologiczni dziecka nie są w stanie zagwarantować mu właściwej opieki oraz wychowania ustanawiana jest piecza zastępcza.

Pieczka zastępcza jest alternatywą dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki ze strony rodziców biologicznych. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej daje możliwość rodzicom biologicznym podjęcia współpracy ze specjalistami m.in.: asystentem rodziny, psychologiem, pedagogiem, kuratorem w celu wyeliminowania błędów wychowawczych i tym samym umożliwienie dziecku powrót do rodziny naturalnej lub, gdy jest to niemożliwe, przysposobienie dziecka przez rodziców zastępczych.

Osoby, które decydują się pełnić funkcję rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinne domy dziecka czy też prowadzących placówkę opiekuńczo - wychowawczą muszą posiadać predyspozycje i motywację do tego, a przede wszystkim świadomość, że biorą pełną odpowiedzialność za powierzone im dzieci, zaspokajać ich potrzeby, troszczyć się, wspomagać ich rozwój fizyczny oraz emocjonalny. Następnie przygotować dziecko do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, do pokonywania trudności życiowych, poprzez wpajanie prawidłowych norm społecznych. Działania te powinny uwzględniać podmiotowość dziecka oraz odbywać się z poszanowaniem jego praw i wolności, w szczególności prawa do godnego życia.

Głównym założeniem, a zarazem celem strategicznym programu jest rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym oraz pomoc dzieciom objętym zastępczymi formami wychowania w przystosowaniu się do samodzielnego życia.

2. BUDŻET

Łączny koszt związany z wypłatą świadczeń i wynagrodzeń dla rodzin zastępczych dotyczący pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2024 roku wyniósł 6 295 383,56 zł, z tego:

- z tytułu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej i niezawodowej, w tym jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka – 2 518 704,10 zł;
- z tytułu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej i pomocowej oraz w rodzinnym domu dziecka, w tym jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny zastępczej dziecka – 1 655 544,61 zł;
- z tytułu wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla funkcjonujących na terenie Miasta Zielona Góra rodzin zastępczych zawodowych, rodzin pomocowych i osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich – 1 616 204,07 zł z tego:
 - kwota wynagrodzeń – 1 374 256,14 zł;
 - kwota składek na Fundusz Pracy – 18 704,11 zł;
 - kwota składek ZUS – 223 243,82 zł.
- z tytułu przeprowadzonego remontu lokali mieszkaniowych – 30 273,29 zł;
- z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego – 434 566,96 zł;
- z tytułu wypoczynku letniego – 20 308,65 zł;
- z tytułu zdarzeń losowych – 18 781,88 zł;
- z tytułu pokrycia innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – 1 000,00 zł.

Z tytułu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów Miasto Zielona Góra poniosło w roku 2024 łącznie koszt 2 505,804,52 zł

- na rodzinną pieczę zastępczą – 984 964,04 zł;
- na instytucjonalną pieczę zastępczą – 1 520 840,48 zł.

Z tytułu świadczeń dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej Miasto Zielona Góra w roku 2024 poniosło łącznie koszt 462 299,03 zł z tego:

- na świadczenia dla usamodzielnionych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 243 384,08 zł, z tego:
 - z tytułu kontynuowania nauki – 148 102,08 zł;
 - z tytułu pomocy pieniężnej na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 24 291,00 zł;
 - z tytułu pomocy na usamodzielnienie – 70 991,00 zł.
- na świadczenia dla usamodzielnionych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej w kwocie 218 914,95 zł, z tego:
 - z tytułu kontynuowania nauki – 107 105,95 zł;
 - z tytułu pomocy pieniężnej na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 23 116,00 zł;
 - z tytułu pomocy na usamodzielnienie – 88 693,00 zł.

3. REALIZACJA PROGRAMU

Głównym celem strategicznym powyższego programu jest rozwój i doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza naturalnym środowiskiem rodzinnym oraz pomoc dzieciom objętym zastępczymi formami wychowania w przystosowaniu się do samodzielnego życia.

3. 1. Realizacja celu operacyjnego: Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym.

Założeniem powyższego celu operacyjnego jest m.in. zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zastępczej opieki rodzinnej, zwiększenie liczby profesjonalnie przygotowanych osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także pomoc i wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

3.1.1. Prowadzenie kampanii społecznych, akcji informacyjnych promujących idee rodzicielstwa zastępczego oraz szerzenie jego idei.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Zielonej Górze w ramach Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w 2024 r. podjął działania mające na celu promocję idei rodzicielstwa zastępczego, jako życiowej misji pomocy dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Głównym celem w ramach propagowania pieczy zastępczej, obok pozyskiwania nowych rodzin, było uświadomienie społeczności lokalnej poprzez rozpowszechnianie wiedzy o pieczy zastępczej.

W ramach akcji edukacyjno – informacyjnej promującej rodzicielstwo zastępcze pracownicy działu Opiekuńczo – Wychowawczego MOPS wzięli udział w obchodach 10 - lecia Zgranej Rodziny, które odbyły się 16.03.2024 r. oraz pikniku rodzinnym organizowanym przez Fundację Centrum Rodziny w Przytoku – 25.05.2024 r. W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego 24.05.2024 r. zorganizowano również piknik dla rodzin w Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze – Ochli. Informację na temat rodzicielstwa zastępczego rozpowszechniano poprzez stronę internetową www.rodzinazastepcza.com oraz poprzez materiały reklamowe: plakaty, banery, ulotki.

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra na lata 2024-2026 za 2024 r.

PROMOCJA RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO 2024

3.1.2 Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka

Przed zawarciem umów z nowymi rodzinami zastępczymi w 2024 r. kandydaci odbyli 2 szkolenia na niezawodowe rodziny zastępcze. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej szkoleni byli programem dla kandydatów na opiekunów zastępczych PRIDE (program zatwierdzony jest decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej nr 15/2020/RZ z dnia 8 grudnia 2020 roku). W szkoleniach wzięło udział 13 osób, w tym 4 małżeństwa.

W roku 2024 r. łącznie zawarto 4 nowe umowy. Dwie umowy dotyczyły utworzenia rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, jedna dotyczyła przekształcenia się rodziny zastępczej niezawodowej w rodzinę zastępczą zawodową. Ponadto jedna umowa dotyczyła przekształcenia się rodziny zastępczej zawodowej na rodzinny dom dziecka.

3.1.3 Tworzenie niezawodowych, zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka

W roku sprawozdawczym zostało utworzonych:

- 8 rodzin zastępczych spokrewnionych;
- 10 rodzin zastępczych niezawodowych;
- 1 rodzina zastępcza zawodowa;
- 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego;
- 1 rodzinny dom dziecka.

3.1.4 Zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez pomoc wolontariuszy

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wolontariusz to osoba fizyczna, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia.

Na terenie Miasta Zielona Góra wolontariat kontynuowany jest od wielu lat. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Zielonej Górze w 2024 r. kontynuował współpracę z 4 wolontariuszami, którzy świadczyli pomoc. Podpisano 5 porozumień oraz 3 aneksy do porozumień. 4 wolontariuszy świadczyło pracę przez okres dłuższy niż dwa miesiące.

Wolontariusze swoim wsparciem objęli dwie rodziny zastępcze zawodowe, w których przebywało 3 dzieci. Zakres działań wolontariuszy obejmował opiekę nad dziećmi, organizację czasu wolnego, zabawy edukacyjne z dziećmi, rozwijanie zainteresowań, pomoc i korepetycje w zakresie szkoły podstawowej, a także pomoc w odrabianiu lekcji.

3.1.5 Zapewnienie opieki nad dzieckiem podczas korzystania z możliwości do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzących rodzinne domy dziecka

Rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinne domy dziecka w 2024 roku mogły skorzystać z czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi, w związku z zaplanowanym wypoczynkiem oraz z powodów zdrowotnych lub losowych.

W 2024 r. z tej możliwości czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych skorzystały 2 rodziny zastępcze zawodowe w związku z zaplanowanym wypoczynkiem oraz z powodów zdrowotnych. W związku z powyższym, w czasie urlopu 6 dzieci zostało umieszczonych w 4 rodzinach pomocowych.

3.1.6 Zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej miejsca w żłobkach i przedszkolach poza terminem składania wniosków

Dla dzieci z pieczy zastępczej zapewnione były miejsca w placówkach oświatowych tj. żłobkach i przedszkolach. W roku 2024 do żłobków miejskich uczęszczało 4 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast do przedszkoli 42 dzieci, z tego 3 dzieci zostało przyjętych poza terminem składania wniosków.

3.1.7 Organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie kwalifikacji rodzin zastępczych

Rodziny zastępcze z terenu Miasta Zielona Góra miały możliwość udziału w szkoleniach, które wzmacniają ich kompetencje w zakresie sprawowania pieczy zastępczej, a także udziału w grupach wsparcia. Podnoszenie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodzin zastępczych odbywało się podczas zorganizowanych warsztatów psychoedukacyjnych.

W roku 2024 odbyły się 3 szkolenia dla rodzin zastępczych, przeprowadzane przez psychologa zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, o następującej tematyce:

- Dzieci w sieci - zapobieganie uzależnieniom od Internetu,
- Podstawy nauki o więzi i stylach przywiązania,
- Rola rodziny w życiu dziecka.

W szkoleniach uczestniczyło 21 osób.

3.1.8 Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych

Do udziału w grupach wsparcia zapraszane są wszystkie rodziny zastępcze. W ramach grup wsparcia, tj. dla zawodowych rodzin zastępczych oraz niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych, w roku 2024 odbyło się 8 spotkań. W spotkaniach wzięło udział 18 osób. „Grupy wsparcia” prowadzone były przez psychologa oraz psychoterapeutę zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Na spotkaniach rodzin zastępczych poruszana była tematyka dotycząca etapów rozwoju psychologicznego dzieci szkolnych, wpływu więzi na budowanie relacji, wsparcia w obszarze diagnostyki pod kątem FASD, ADHD. Poruszano również kwestie dotyczące problemów

wychowawczych oraz pozytywnej dyscypliny. Omawiane były sytuacje kontaktów z rodzicami biologicznymi, roli matki, jak rozmawiać z dzieckiem o rodzicach biologicznych. Poruszono tematykę dbania o siebie i własne zdrowie oraz kwestie dotyczące świadczeń pieniężnych oraz alimentów w celu poszukiwania właściwych rozwiązań zabezpieczenia finansowego dzieci. Spotkania te dawały uczestnikom możliwość szerszego spojrzenia na zgłaszane problemy, ujawnienia swoich emocji i poradzenia sobie z nimi, uzyskania wsparcia od prowadzącej i pozostałych uczestników.

3.1.9 Zapewnienie rodzinom zastępczym pomocy poprzez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka, po złożeniu u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wniosku, zostaje przydzielony koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Jego głównym zadaniem jest udzielenie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz pełnoletnim wychowankom.

W roku 2024 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze zatrudnionych było 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, oraz 5 pracowników socjalnych wyznaczonych do pracy z rodzinami zastępczymi oraz usamodzielnionymi wychowankami pieczy zastępczej.

Wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej narastająco w ciągu 2024 roku objętych były 151 rodzin. Wsparciem 5 pracowników socjalnych objęte były 43 rodziny zastępcze. Na dzień 31.12.2024 r. funkcjonowało łącznie 170 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni pozostawali w stałym kontakcie z kuratorami sądowymi. W 2024 r. sporządzono i wysłano do sądu łącznie 671 opinii dotyczących sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Do Ośrodka Adopcyjnego w Zielonej Górze zostało zgłoszonych 27 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. Ponadto, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze sporządzili 72 oceny rodzin zastępczych.

3.1.10 Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i terapii

W Zielonej Górze funkcjonuje Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. W związku ze zróżnicowanymi problemami osób zgłaszających się do Poradni można w niej otrzymać pomoc w zakresie: diagnostyki, doradztwa, a także pomoc profilaktyczną i terapeutyczną. Adresatami są dzieci i młodzież, jak również ich rodzice i nauczyciele. Korzystanie z pomocy udzielanej przez Poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne.

W roku sprawozdawczym Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zielonej Górze zapewniła wsparcie w funkcjonowaniu rodzin zastępczych poprzez organizację warsztatów:

- warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców „Jak mówić żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”,
- warsztaty dla rodziców „Pozytywna dyscyplina w rodzicielstwie”,
- warsztaty dla rodziców dzieci przedszkolnych „Rodzicielskie SOS”.

W roku 2024 w zajęciach tych uczestniczyła 1 rodzina zastępcza.

W ramach działalności Poradni poradnictwem specjalistycznym zostały objęte 4 rodziny zastępcze. Pomocą terapeutyczną została objęta jedna rodzina zastępcza. Pod opieką Poradni w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz pomocą terapeuty było objętych 4 dzieci z pieczy zastępczej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze swoją pomoc oferują specjaliści do pracy z podopiecznymi Ośrodka, z rodzinami zastępczymi i pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej. Indywidualne wsparcie w zakresie emocjonalnym, wychowawczym i opiekuńczym zapewnia psychoterapeuta, terapeuta, psycholog oraz starszy specjalista ds. pracy z rodziną.

W 2024 roku ze wsparcia psychoterapeuty skorzystało 13 dzieci z 11 rodzin zastępczych.

W roku 2024 ze wsparcia psychologa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze skorzystało 20 rodzin zastępczych, konsultacjami psychologicznymi objęto 21 małoletnich z rodzin zastępczych oraz odbyło się 5 spotkań interwencyjnych. Natomiast z pomocy terapeuty skorzystały 4 rodziny zastępcze. Dodatkowo, wsparciem starszego specjalisty ds. pracy z rodziną objęte były 2 rodziny zastępcze, którym udzielono 14 konsultacji psychologicznych. Przeprowadzono 37 diagnoz psychofizycznych dzieci.

Ponadto, 29 dzieci z 20 rodzin zastępczych było diagnozowanych w ramach pilotażowego projektu „Prowadzenie specjalistycznej diagnozy dzieci z podejrzeniem FASD” prowadzonego przez Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

W każdy piątek między godziną 9.00 a 12.00 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze rodziny zastępcze oraz usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej mogą skorzystać z pomocy radcy prawnego. W 2024 r. radca prawny Ośrodka przyjął i udzielił porad prawnych 5 rodzinom zastępczym.

3.1.11 Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy

W roku sprawozdawczym wolontariusze wspierali również spokrewnione rodziny zastępcze. Swoją pomoc oferowało dwóch wolontariuszy dla 4 dzieci przebywających w dwóch rodzinach spokrewnionych. Zakres działań wolontariuszy obejmował opiekę nad dziećmi, organizację czasu wolnego, zabawy edukacyjne z dziećmi, rozwijanie zainteresowań, pomoc i korepetycje w zakresie szkoły podstawowej oraz pomoc w odrabianiu lekcji.

3.1.12 Zapewnienie wsparcia w formie świadczeń oraz wynagrodzeń

W 2024 roku Miasto Zielona Góra poniosło wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz z tytułu podpisanych umów na wynagrodzenia w łącznej kwocie 6 295 383,56 zł.

Poniższa tabela przedstawia liczbę oraz kwotę wypłaconych świadczeń w podziale na odpowiednie formy rodzinnej pieczy zastępczej:

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

Rodzina zastępcza	Wypłacone świadczenia	
	Kwota (zł)	Liczba świadczeń
Zawodowa	803 401,58	660
Rodzinny dom dziecka	843 877,18	676
Pomocowa	8265,85	17
Niezawodowa	1 062 338,88	799
Spokrewniona	1 456 365,22	1637
Suma:	4 174 248,71	3789

W roku 2024 rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka otrzymały pomoc w ramach następujących świadczeń:

- z tytułu przeprowadzonego remontu lokali mieszkalnych w kwocie 30 273,29 zł;
- z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego w kwocie 434 566,96 zł;
- z tytułu wypoczynku poza miejscem zamieszkania w kwocie 20 308,65 zł;
- z tytułu zdarzeń losowych w kwocie 18 781,88 zł;
- z tytułu pokrycia innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka w kwocie 1 000,00 zł.

W roku sprawozdawczym MOPS wypłacił wynagrodzenia w łącznej kwocie 1 616 204,07 zł, w tym:

- rodzinom zastępczym zawodowym - 120 wynagrodzeń wraz z pochodnymi w łącznej kwocie 844 389,97 zł,
- rodzinnym domom dziecka - 52 wynagrodzenia wraz z pochodnymi w kwocie 376 850,34 zł,
- osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych zawodowych – 91 wynagrodzeń w kwocie 143 597,85 zł,
- osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich w rodzinnych domach dziecka - 54 wynagrodzenia w kwocie 235 019,30 zł,
- osobom do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych niezawodowych - 12 wynagrodzeń w kwocie 13 063,90 zł,
- rodzinom pomocowym – 4 wynagrodzenia w kwocie 3 282,71 zł.

3.1.13 Wsparcie obywateli Ukrainy w uzyskaniu świadczeń

W związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy uchwalono ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 t.j.). Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa określa między innymi utworzenie Funduszu Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy. Zgodnie z art. 27 ust 17 wyżej wymienionej ustawy pobyt w pieczy zastępczej dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 legalność pobytu obywatela Ukrainy na terytorium RP ust. 1, jest finansowany z budżetu państwa.

W 2024 r. rodzina zastępcza pochodząca z terenu Ukrainy zwróciła się z prośbą o złożenie wniosku na świadczenie wychowawcze „800 +” za pośrednictwem MOPS na 2 dzieci przebywających w ww. rodzinie zastępczej. Łączna kwota uzyskanego świadczenia w 2024 r. na świadczenie wychowawcze „800+” wyniosło 19 200,00 zł.

3. 2. Realizacja celu operacyjnego: Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

3.2.1 Pomoc wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą w starcie w dorosłe życie

Każdy wychowanek zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej na rok przed osiągnięciem 18 roku życia wskazuje osobę, która pełni funkcję opiekuna usamodzielnienia.

Na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia opracowuje program usamodzielnienia, który jest warunkiem do otrzymania świadczeń wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wychowankowie decydujący się na opuszczenie pieczy zastępczej zostają objęci opieką Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pomagają w przygotowaniu młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

W roku 2024 z pomocą pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze zostało sporządzonych 19 indywidualnych programów usamodzielniania z osobami przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 10 indywidualnych programów usamodzielnienia zostało sporządzonych w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w Zielonej Górze.

Ponadto, 8 osób zostało objętych wsparciem lub poradnictwem zmierzającym do ich usamodzielnienia.

Wychowankowie podczas realizacji programu usamodzielnienia mogą korzystać ze wsparcia i poradnictwa ze strony pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, m.in. radcy prawnego czy psychologa.

3.2.2 Udzielenie wsparcia usamodzielnionym wychowankom przy uzyskaniu mieszkań treningowych lub wspomagających oraz mieszkań socjalnych i komunalnych

Kolejnym rodzajem wsparcia jakie udzielane jest pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej jest pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ze strony pracowników Ośrodka wsparcie to jest realizowane poprzez pomoc w przygotowaniu wniosku o przyznanie mieszkania z zasobów gminy/miasta oraz pomoc w skompletowaniu w tym celu niezbędnych dokumentów. Pomoc ta świadczona jest również w formie pism popierających przyznanie wychowankowi mieszkania.

W 2024 roku usamodzielnianym wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przyznano 16 mieszkań komunalnych z zasobów Miasta Zielona Góra. Każdy usamodzielniony wychowanek miał możliwość skorzystania z pomocy pieniężnej na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz usamodzielnienie. Środki te były wykorzystywane na remont otrzymanych mieszkań, zakup mebli oraz niezbędnych sprzętów gospodarstwa domowego.

3.2.3 Pomoc usamodzielnionym wychowankom w uzyskaniu zatrudnienia

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej usamodzielnieni wychowankowie rodzinnej, jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej mogą zwrócić się do Organizatora Pieczy Zastępczej z wnioskiem o udzielenie wsparcia w uzyskaniu zatrudnienia.

Powyższe wsparcie dotyczy m.in.: pomocy w przygotowywaniu oraz redagowaniu dokumentów tj. CV, listu motywacyjnego, informowaniu wychowanków o instytucjach wspomagających w poszukiwaniu pracy, motywowaniu wychowanków do rejestracji w Urzędzie Pracy oraz do udziału w szkoleniach aktywizujących, kursach, stażach.

W roku sprawozdawczym pomoc w uzyskaniu zatrudnienia została udzielona 3 wychowankom Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Zielonej Górze. Natomiast do MOPS w Zielonej Górze nie zgłosił się żaden wychowanek usamodzielniony z rodzinnej pieczy zastępczej z prośbą o udzielenie takiego wsparcia.

3.2.4 Zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej usamodzielnionym wychowankom pieczy zastępczej

Usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej mogą korzystać z pomocy prawnej oraz pomocy psychologicznej udzielanej przez Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Zielonej Górze. Porady te są jednak oferowane w formie anonimowej, a dane osób oraz ich pochodzenie nie są rejestrowane przez pracowników Biura.

Również w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze oferowana jest anonimowa pomoc dla pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą przez psychologów, terapeutów oraz radcę prawnego.

3.2.5 Zapewnienie usamodzielnionym wychowankom wsparcia koordynatorów pieczy zastępczej

Pod opieką Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku sprawozdawczym pozostawało 48 usamodzielnionych wychowanków. Wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2024 było objętych 17 usamodzielnionych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej. Natomiast pozostałych 31 usamodzielnionych wychowanków objętych było wsparciem pracowników socjalnych działu Opiekuńczo - Wychowawczego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, z tego 19 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej i 12 wychowanków usamodzielnionych instytucjonalnej pieczy zastępczej.

3.2.6 Wsparcie finansowe i rzeczowe poprzez udzielenie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie

W 2024 roku Miasto Zielona Góra poniosło wydatki w łącznej kwocie 462 299,03 zł z tytułu świadczeń dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej.

W ramach udzielonej pomocy w zakresie wsparcia finansowego i rzeczowego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w 2024 roku udzielił pomocy wychowankom zarówno z rodzinnej pieczy zastępczej, jak i z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Liczba wypłaconych świadczeń:

- pomoc pieniężna na kontynuację nauki – dla 37 wychowanków w łącznej kwocie 255 208,03 zł;
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie – dla 22 wychowanków w łącznej kwocie 159 684,00 zł;
- pomoc rzeczowa – dla 16 wychowanków w łącznej kwocie 47 407,00 zł.

3.2.7 Wszechstronny rozwój działań wspierających proces usamodzielnienia wychowanków, w wieku od 16 do 26 roku życia z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej na terenie miasta Zielona Góra

W roku 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze miał przystąpić do realizacji koncepcji projektu mającego na celu wszechstronny rozwój działań wspierających proces usamodzielnienia wychowanków z rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, jednak założenie to nie zostało zrealizowane ponieważ nabór na realizację projektu był skierowany wyłącznie do podmiotów ekonomii społecznej, stowarzyszeń i fundacji, a nie JST. Ponadto wszystkie inne projekty unijne w roku 2024 r. w ramach których można było uzyskać dofinansowanie były dedykowane dla PCPR i MOPR.

3. 3. Realizacja celu operacyjnego: Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie

3.3.1 Podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek pomocy społecznej i kadr współpracujących

W celu podwyższenia kompetencji oraz kwalifikacji osób zawodowo zajmujących się pomocą rodzinie oraz dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej w 2024 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej brali udział w organizowanych konferencjach, warsztatach i szkoleniach.

W roku 2024 liczne grono pracowników, tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, specjaliści oraz pracownicy administracyjni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze podnosiło swoje kwalifikacje zawodowe.

W ramach szkoleń organizowanych przez Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze pracownicy socjalni, asystenci rodziny oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w szkoleniach:

- „Dialog Motywujący” - 18 osób,
- „Rozumienie funkcjonowania dzieci z FASD – kliniczny obraz dziecka” - 1 osoba,
- Konferencji „Spektrum Płodowych Zaburzeń Poalkoholowych (FASD) – bagaż na całe życie”, - 10 osób.

W ramach szkoleń organizowanych zarówno przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze jak i inne podmioty, pracownicy uczestniczyli m.in. w:

L.p.	Rodzaj	Tytuł	Organizator
1.	szkolenie	Symptomy krzywdzenia dziecka	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
2.	szkolenie	Praca z dzieckiem – świadkiem lub osobą doznającą przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
3.	szkolenie	Praktyczne rozwiązania prawne w zakresie ochrony osób doznających przemocy (program Osłony „Dom bez przemocy”)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
4.	Szkolenie z elementami integracji i wymiany informacji	Praktyczne rozwiązania prawne w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
5.	szkolenie	Obraz ofiary i sprawcy. Jak rozpoznać przemoc. Zadania zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych (program Osłony „Dom bez przemocy”)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
6.	szkolenie	Rodzina – dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
7.	szkolenie	Prezentacja systemu Ewidencja Małoletnich obywateli Ukrainy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

8.	szkolenie	Szkolenie z zakresu wymagań związanych z bezpiecznym przetwarzaniem danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
9.	szkolenie	Charakterystyka pracy ze sprawcami przemocy w tym praca z osobami stosującymi przemoc w ramach procedury Niebieskie Karty. Zwiększenie umiejętności pracy z trudnym klientem – poprawa bezpieczeństwa profesjonalisty w kontakcie z agresywnym uczestnikiem procedury. Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
10.	szkolenie	Przemoc seksualna - skala problemu, rozpoznawanie, zapobieganie, interweniowanie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
11.	szkolenie	Standardy ochrony małoletnich (szkolenie wewnętrzne działu Przeciwdziałania Przemocy)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
12.	szkolenie	Szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Zielonej Góry	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
13.	szkolenie on-line	Przestrzeganie RODO	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze
14.	szkolenie	Uzależnienie od czynności wśród dzieci i młodzieży wyzwaniem dla profilaktyki	Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp..
15.	złot asystentów rodziny	Rola stylów przywiązania i zdolności regulacji emocji osób w rodzinie w przeciwdziałaniu przemocy domowej- perspektywa pracy asystentów rodziny	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu
16.	szkolenie	Dziecko w systemie pomocy społecznej: aktualne przepisy prawne, skuteczne formy pomocy, kluczowe interwencje	Doradca Pomocy Społecznej
17.	warsztaty	Prowadzenie skutecznej interwencji kryzysowej na rzecz dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej	Doradca Pomocy Społecznej
18.	webinar	Samookaleczenie w szkole podstawowej i średniej	Educato
19.	szkolenie	Przemoc w szkole – przyczyny, diagnozowanie, działanie	Educato
20.	webinar	Jak pomóc dziecku, które nie radzi sobie z emocjami	Edugo
21.	webinar	Jak dyscyplinować dziecko z miłością	Edugo
22.	szkolenie	Jak pracować z pacjentem z natręctwami? Praca z OCD metodą terapii Ericksonowskiej	Szkoła Psychoterapii Dialog Krzysztof Klajs
23.	szkolenie	Przeciwdziałanie przemocy – aspekty psychologiczne i prawne	Stowarzyszenie „Niebieska Linia”
24.	webinar	Uzależnienie od gier, bajek, filmów akcji	Szkolenia.expert

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

		z perspektywy neurobiologii: Dlaczego smartfon nie zastąpi rodziców a socjal media bezpośrednich kontaktów z koleżankami	
25.	webinar	Dokumentowanie prowadzonych działań przez grupę diagnostyczno-pomocową. Procedura NK	Szkolenia.expert
26.	webinar	Praca z uczniem ze spektrum autyzmu	Szkolenianauczycieli.edu
27.	webinar	Jak pracować z dzieckiem z opozycyjno-buntowniczymi zachowaniami	Strefa wsparcia pedagoga i rodzica
28.	webinar	Trudne zachowania dzieci i młodzieży	Strefa wsparcia pedagoga i rodzica
29.	webinar	Przebudźcowane dziecko przyczyny i wsparcie	Strefa wsparcia pedagoga i rodzica
30.	webinar	Afazja a niepełnosprawność intelektualna	Strefa wsparcia pedagoga i rodzica
31.	wideoszkolenie	Demoralizacja i niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży	Pracownia polityki społecznej
32.	webinar	Krzyki, bicie i brzydkie słowa- jak radzić sobie z dziecięcą agresją	Mamologia
33.	webinar	Kara a konsekwencja. Odkryj jak uczyć dzieci zasad	Mamologia
34.	szkolenie	Nowe kryteria dochodowe w pomocy społecznej oraz wywiad środowiskowy	OTI Kraków
35.	warsztat online	Nieobecny ojciec w życiu dorastającego dziecka a konsekwencje w jego dorosłości	Stowarzyszenie widzących więcej
36.	konferencja	Porozmawiajmy o raku – profilaktyka onkologiczna Lubuszanek i Lubuszan	Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze
37.	konferencja	Tacy Sami – samodzielność osób z niepełnosprawnością	Uniwersytet Zielonogórski i Fundacja Eudajmonia
38.	szkolenie	Obowiązkowe szkolenie on-line dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno – pomocowych organizowane zgodnie z art. 9a ust 5a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
39.	szkolenie	Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia NK	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
40.	konferencja	Inauguracja obchodów XXV Lubuskiego Tygodnia Seniora	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
41.	spotkanie doradcze	Mieszkania treningowe i wspomagane	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
42.	konferencja	Wolontariat	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
43.	konferencja	Od profilaktyki do uzależnień i z powrotem	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
44.	szkolenie	KIPUS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
45.	szkolenie	Przeciwdziałanie przemocy domowej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

46.	szkolenie	Szkolenie dla osób realizujących zadania w obszarze pomocy i integracji społecznej	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
47.	szkolenie	Rodzina – dzieci w rodzinie z niepełnosprawnościami	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
48.	szkolenie	Warsztat współpracy instytucjonalnej w zakresie działań związanych z pieczą zastępczą i adopcją	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
49.	szkolenie	Szkolenie dla opiekunów i asystentów osób z niepełnosprawnością	Spółdzielnia Socjalna Grupa ALIVIO
50.	szkolenie	Praca z rodziną, w której występuje uzależnienie/współuzależnienie	Stowarzyszenie Twoja Rodzina
51.	studia	Praca socjalna	Uniwersytet Wrocławski
52.	studia podyplomowe	Psychotraumatologia	Instytut Rozwoju Edukacji
53.	studia	Terapia uzależnień i współuzależnionych	Wyższa Szkoła Kształcenia Zawodowego
54.	szkolenie wieloetapowe	Szkolenie przygotowujące do pracy korekcyjno-edukacyjnej z osobami stosującymi przemoc (wrzesień-grudzień 2024 r.)	Fundacja ETOH
55.	konferencja	Przeciwdziałanie, wykrywanie i zwalczanie zjawiska przemocy wobec kobiet	Sulechowski Dom Kultury, Wydział Współpracy i Promocji Gminy Sulechów
56.	konferencja szkoleniowa	Diagnoza jako etykieta, rozumienie jako szansa	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Zaborze
57.	debata oxfordzka	Rola ojca w socjalizacji dziecka	Uniwersytet Zielonogórski
58.	konferencja	Niepełnosprawna starość – poznać, zrozumieć, wspierać	Uniwersytet Zielonogórski
59.	konferencja i warsztaty	II Ogólnopolska Konferencja Psychologii Klinicznej Dzieci i Młodzieży w Zielonej Górze „Od diagnozy klinicznej do psychoterapii”	Uniwersytet Zielonogórski
60.	szkolenie	Podstawowa pierwsza pomoc przedmedyczna	AVIS Zielona Góra
61.	szkolenie	Ochrona danych osobowych	Bezpieczeństwo Informacji Strategiczne Doradztwo
62.	webinar	Dziecko z depresją w grupie	Strefa wsparcia nauczyciela – bezpłatne webinary dla nauczycieli
63.	webinar	Niegrzeczne czy zaburzone? Jak rozpoznać trudności rozwojowe u dzieci?	Femiga
64.	webinar	Jak sobie radzić z agresją wśród dzieci?	Femiga
65.	webinarium	Na co uważać i jak nie dać się okraść w internecie- bankowość elektroniczna dla seniorów	Minister Polityki Senioralnej i Główna Komenda Policji
66.	webinar	Wsparcie opiekuńcze seniorów i osób o ograniczonej samodzielności – omówienie aktualnej samodzielności	Wiedza i praktyka Sp. z o. o.

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

67.	szkolenie	CUS	Centrum Usług Opiekuńczych w Zielonej Górze
68.	spotkanie	Spotkanie konsultacyjne w sprawie CUS	Centrum Usług Opiekuńczych w Zielonej Górze, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze
69.	konsultacje	Konsultacje w sprawie bonu senioralnego	Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.
70.	Spotkanie	Utworzenie Centrum Zdrowia 75+	Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.
71.	spotkanie	Udzielenie informacji cudzoziemcom na temat możliwości wsparcia na terenie Zielonej Góry	Centrum Integracji Cudzoziemców
72.	spotkanie robocze on-line	Omówienie zmian do Programu Korpus Wsparcia Seniorów 2025	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
73.	szkolenie on-line	Szkolenie dotyczące wdrażania Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
74.	szkolenie	Raporty i sprawozdania	Sygnity
75.	szkolenie	Lokalne polityki wobec uzależnień i przemocy domowej – aktualne wyzwania i rekomendacje	Studio Profilaktyki Społecznej z Krakowa
76.	szkolenie	Lokalne polityki wobec uzależnień i przemocy domowej – aktualne wyzwania i rekomendacje	Studio Profilaktyki Społecznej z Krakowa
77.	webinar	Dodatek 1000 zł dla pracowników pomocy społecznej	Wolters Kluwer
78.	webinar	Standardy ochrony małoletnich jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej	Wolters Kluwer
79.	webinarium	Kodeks postępowania administracyjnego – warsztaty praktyczne z uwzględnieniem e-doręczeń	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
80.	webinarium	Prawidłowe sporządzanie, uzasadnianie i tryb uzupełniania decyzji administracyjnej	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
81.	webinarium	Mieszkania treningowe i wspomagane	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
82.	webinarium	Stwierdzanie świadczeń nienależnie pobranych w postępowaniach i dochodzenie ich zwrotu na gruncie ustawy o pomocy społecznej	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
83.	szkolenie online	Tytuły wykonawcze, czyli nowelizacja ustawy egzekucyjnej z 9 marca 2023 r. i nowe wzory tytułów wykonawczych w praktyce	Taxpress s.c.
84.	spotkanie online	Prezentacja Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej (CRPZ)	Departament Informatyki MRPiPS
85.	spotkanie online	Prezentacja systemu Ewidencja Małoletnich Obywateli Ukrainy	Departament Informatyki MRPiPS

3.3.2 Pozyskanie specjalistów do pracy z rodzinami zastępczymi, rodzinami pomocowymi oraz pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w celu zapewnienia wsparcia rodzinom zastępczym, rodzinom zastępczym pomocowym, a także pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej podejmuje współpracę ze specjalistami (psycholog, terapeuta, psychoterapeuta).

W roku 2024 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze zostało zatrudnionych 3 psychologów i psychoterapeuta. Do ich zadań należy m.in.:

- przeprowadzanie badań psychologicznych oraz sporządzanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeprowadzanie badań psychologicznych oraz sporządzanie opinii o posiadaniu predyspozycji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- przeprowadzanie diagnozy psychofizycznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- zapewnianie pomocy psychologicznej osobom usamodzielnianym,
- prowadzenie grup wsparcia, szkoleń,
- udzielanie wsparcia, indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz psychoterapeutycznych dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze prężnie wspierał rodziny zastępcze. Dzięki działaniom ośrodka w roku sprawozdawczym zostały zawarte dwie nowe umowy na rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Ponadto jedna rodzina zastępcza niezawodowa przekształciła się w zawodową rodzinę zastępczą, a jedna rodzina zastępcza zawodowa przekształciła się w rodzinny dom dziecka.

W roku sprawozdawczym ośrodek świadczył pomoc dla rodzin zastępczych poprzez organizowanie grup wsparcia, szkolenia oraz warsztaty wzmacniające kompetencje rodzin w zakresie sprawowania pieczy zastępczej nad dzieckiem. Powyższe spotkania dały uczestnikom możliwość ujawniania swoich emocji i pokazania sposobu radzenia sobie z nimi, a także uzyskania wsparcia oraz możliwości analizy zgłaszanych problemów.

W roku ubiegłym ośrodek kontynuował współpracę z wolontariuszami. Podpisano 5 porozumień oraz 3 aneksy do porozumień. 4 wolontariuszy świadczyło pracę przez okres dłuższy niż dwa miesiące. Zakres działań wolontariuszy obejmował opiekę nad dziećmi, organizację czasu wolnego, zabawy edukacyjne z dziećmi, rozwijanie zainteresowań, pomoc i korepetycje w zakresie szkoły podstawowej oraz pomoc w odrabianiu lekcji.

W roku sprawozdawczym wszystkie rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka zostali objęci opieką koordynatorów lub pracowników socjalnych ośrodka, otrzymali także wsparcie w wypełnianiu ich obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Rodziny zastępcze w związku z napotykanymi trudnościami w pełnieniu roli opiekunów zastępczych również korzystały ze specjalistycznego poradnictwa na terenie Miasta Zielona Góra, jak również w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, tj. terapeuty, psychologa, specjalisty do spraw pracy z rodziną, pedagoga oraz radcy prawnego.

Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej były regularnie wypłacane wszystkim rodzinom zastępczym. Ponadto rodziny zastępcze chętnie korzystały także ze świadczeń fakultatywnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednocześnie ośrodek wspierał finansowo usamodzielnionych wychowanków zarówno z rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wzrosła liczba przyznanych mieszkań dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej. W roku 2024 przyznano 16 mieszkań tj. o 2 mieszkania więcej w stosunku do roku 2023, dzięki czemu wychowankowie po opuszczeniu pieczy zastępczej nie musieli powrócić do swojego środowiska rodzinnego.

W ostatnich latach zauważa się postępujący kryzys rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z rosnącą liczbą dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy zastępczej konieczne jest pozyskiwanie nowych zawodowych rodzin zastępczych gotowych zapewnić opiekę małoletnim. Aby zachęcić kandydatów do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej, należy położyć większy nacisk na wsparcie rodzin w zakresie zwiększenia środków finansowych na wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Sprawozdanie z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Zielona Góra
na lata 2024-2026 za 2024 r.

W rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Zielona Góra obserwuje się stały wzrost liczby umieszczanych w niej dzieci. Należy podkreślić, że w 15 funkcjonujących rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka na terenie Miasta Zielona Góra powinno być umieszczonych łącznie 70 dzieci zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej., natomiast na dzień 31 grudnia 2024 r. dzieci umieszczonych w zawodowych formach pieczy zastępczej było 95 tj. 25 dzieci ponad limit.

Zachodzi również konieczność by w zintegrowanym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną uwzględnić działania mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej i rodziny zastępczej. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia powinno w przyszłości zapobiec ich społecznemu wykluczeniu. Ważną kwestią jest również pomoc usamodzielnionym wychowankom w uzyskaniu zatrudnienia, kierowanie do PUP, umożliwienie odbycia staży zawodowych, uczestnictwo w kursach podnoszących kwalifikacje.

Dodatkowo, oprócz podejmowania powyższych działań, należy położyć nacisk na tworzenie mieszkań z przeznaczeniem wyłącznie dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej. Utworzenie takich lokali mieszkalnych miałyby za zadanie przygotować osoby tam przebywające, pod opieką koordynatora, do prowadzenia niezależnego życia poprzez zapewnienie warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. Mieszkanie przeznaczone dla usamodzielniających się wychowanków mogłyby stać się alternatywą dla instytucjonalnych form pomocy. Wsparcie w wykonywaniu codziennych obowiązków połączone z treningiem umiejętności społecznych może pozwolić osobom na całkowite usamodzielnienie się.

Rodziny zastępcze często mierzą się z problemem zapewnienia dziecku miejsca w placówkach edukacyjnych w rejonie swojego miejsca zamieszkania, zwłaszcza w trakcie roku szkolnego. Wobec tego, wskazane jest zapewnienie rodzinom zastępczym możliwości przyjęcia dziecka do placówki (żłobek, przedszkole, szkoła) w miejscu ich zamieszkania w trakcie trwania roku szkolnego.

Duży problem na terenie województwa lubuskiego stanowi brak regionalnej placówki opiekuńczo - terapeutycznej dla dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością. Dzieci posiadające orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności bardzo długo oczekują na przyjęcie do Regionalnych Placówek Opiekuńczo – Terapeutycznych, które funkcjonują na terenie kraju. Ponadto, w przypadku pozyskania miejsca w takiej placówce na terenie Polski generuje to dodatkowe koszty jakimi obciążone zostaje Miasto Zielona Góra.

Ocena realizowanych działań w stosunku do ewoluujących potrzeb rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych wskazuje na konieczność intensyfikacji działań wszystkich zaangażowanych instytucji z terenu Miasta Zielona Góra zgodnie z opracowanym na kolejny okres programem.

WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, DO KTÓRYCH WYSŁANO ANKIETY

1. Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych „Pomocna Dłoń”,
2. Fundacja „O uśmiech dziecka”,
3. Towarzystwo Rozwoju Rodziny,
4. Stowarzyszenie Twoja Rodzina,
5. Stowarzyszenie „Damy Radę”,
6. Fundacja „,Możesz Inaczej’”,
7. Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”,
8. Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”,
9. Radio Zachód S.A.,
10. Akademickie Radio INDEX,
11. Radio Eska,
12. Gazeta Lubuska,
13. Regionalna Telewizja Lubuska,
14. Kościół Chrześcijan Baptystów ,
15. Parafia pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy,
16. Parafia pw. Miłosierdzia Bożego,
17. Parafia pw. Najświętszego Zbawiciela,
18. Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego,
19. Parafia pw. Sw. Franciszka z Asyżu,
20. Parafia pw. Św. Jadwigi,
21. Parafia pw. Św. Józefa Oblubieńca,
22. Parafia pw. Św. Stanisława Kostki,
23. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
24. Biuro Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom,
25. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
26. Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Zielonej Górze,
27. Biuro Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Zielona Góra,
28. II Zespół Kuratorski Służby Sądowej,
29. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze,
30. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
31. Caritas Diecezji Zielonogórsko – Gorzowskiej,
32. Lubuski Ośrodek Profilaktyki Terapii,
33. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna,
34. Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego,
35. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra,
36. Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Zielona Góra.

WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, KTÓRZY WYPEŁNILI ANKIETY

1. Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze w Zielonej Górze,
2. Biuro Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Zielona Góra,
3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zielonej Górze,
4. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia,
5. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
6. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze.